

201

8. okt.

Úteimingarvottorð skal fest upp á áberandi stað á vinnustaðnum. Sé um eimun um borð í skipi að ræða, skal vottorðið fest upp við landgöngubréu. Vottorðið skal vera uppi meðan á vinnu stendur.

9. gr.

10. gr.

Brot gegn reglugerð þessari varða sektum frá 50—5000 krónum, nema þyngri hegning liggi við samkvæmt lögum. Sektirnar renna í ríkissjóð. Með mál út af brotum skal farið sem almenn lögreglumál.

Reglugerð þessi er hér með sett samkvæmt lögum nr. 23 1. febrúar 1952, um öryggisráðstafanir á vinnustöðum, til þess að öðlast þegar gildi, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

*Samgöngumálaráðuneytið, 8. október 1952.*

**Björn Ólafsson.**

*Páll Pálmason.*

202

8. okt.

## REGLUGERÐ

**um öryggis- og heilbrigðisráðstafanir við sprautumálun.**

1. gr.

Ákvæði reglugerðar þessarar ná til vinnustöðva, þar sem málun er framkvæmd á þann hátt, að málningarúða er blásið með þjöppuðu lofti á flöt þann, sem mál-aður er, og notuð eru heilsuspillandi eða eldfim efni með blossamark undir 25° C, til þess að þynna með málninguna, leysa upp harðnaða málningu, eða til að hreinsa með fleti undir málningu.

Til slíkra efna heyra eftirtalin efni, sem eru notuð til þynningar eða upp-leysingar: Metanol, etanol (etyl alkohol), propylalkohol, butylalkohol, amylalkohol. Aseton, metyl, etyl, ketone og cyclohexanon. Rentan, n- og iso-hexan, heptan, ligroin, petroleum eter, benzin, minerölsk terpentína, steinolía, gasolía og aðrar eldfimar steinolíur. Benzol, toluol, xylol, solventnafta, steinkolanafta. Eter, dioxan, metylasetat, propylasetat, butylasetat, amylasetat, cellosolveasetat, etyllaktat. Terpentína, dipenten, cellosolve, metyl-cellosolve, butyl-cellosolve og di-aseton-alkohol. Tetraklórcolefni, dikloretylen, triklöretylen (kloroform), metylessklorid.

2. gr.

Sprautumálun má einungis framkvæma í sérstaklega til þess gerðum sölum, klefum eða skápum, sem uppfylla kröfur þær, sem gerðar eru í reglugerð þessari.

3. gr.

Að jafnaði má aðeins sprautumála í sérstæðum einnar hæðar húsum. Ef salur eða herbergi til sprautumálunar er í húsi, sem er meira en ein hæð, skal þeim valin staður á efstu hæð. Hús eða hluti húss, sem ætlað er til sprautumálunar, skal vera úr eldtraustu, eða að minnsta kosti logatryggu efni, t. d. steinsteypu eða úr múrhúðudu timbri.

Í stað múrhúðunar má klæða timburveggi til eldvarnar öðru eldvarnarefni, svo sem asbesti og jární, eða plötum úr asbestsementi.

Húsrými til sprautumálunar skal þannig staðsett, að fólki, sem í húsinu vinnur 202  
eða býr, geti ekki stafað hættu af. Ef húsrými til sprautumálunar er meira en 8. okt.  
20 m<sup>2</sup> að flatarmáli, skal vera á því varaútgöngudyr, sem fjærst aðaldyrum. Hurðir  
allar skulu opnast út.

#### 4. gr.

Þegar sprautumálun er framkvæmd innanhúss, en ekki í sérstöku þar til  
gerðu húsrými, má einungis framkvæma hana í sprautuklefa eða sprautuskáp.

Fletir í sprautuklefa eða sprautuskáp, veggir, loft og gólf, skulu vera sléttir  
og efni þeirra plötujárn, asbestement, vírfléttað gler, steinsteypa eða annað líkt efni.  
Horn mega ekki vera hvöss og gólfið skal vera lagt efni, sem ekki getur myndað  
neista.

Við op eða dyr á sprautuklefa, hvort heldur er til þess að flytja inn verkefni  
í klefann og frá honum, eða op fyrir loftaðstreymi til klefans, skal blossavarnar-  
bretti vera fyrir opinu, ef það veit út að öðrum vinnustað. Hurðir á sprautuklefa  
skulu opnast út.

#### 5. gr.

Sérhvert húsrými, sem notað er til sprautumálunar, sprautuklefi eða sprautu-  
skápur, skal hafa tæki, sem sagnar loft út, sem myndast við vinnuna. Skal tækjum  
þessum þannig fyrir komið og þau það afkastamikil, að verkamenn séu sem bezt  
verndaðir gegn heilsutjóni og slysaþættu af völdum sprenginga eða eldsvoða.

Ávallt skal vinnan framkvæmd svo nálægt útsogsstað, sem frekast er unnt og  
varast eftir megni, að verkamaðurinn standi við vinnu sína milli sogopsins og  
þess hlutar, sem hann er að vinna við.

#### 6. gr.

Fyrir sogopinu skal vera málningargildra, sem stöðvi málningarúðann við  
útstreymið, svo að sem minnst af honum berist út í loftpípurnar og loftblásarann.  
Gildrunni skal þannig fyrir komið, að auðvelt sé að taka hana til hreinsunar.

Í stað gildru má nota síur, en þá skulu þær vera úr óbrennanlegu efni.

#### 7. gr.

Loftsogsbúnaðurinn skal þannig gerður og svo fyrir komið, að ekki geti  
myndast í honum rafmagnsneisti, eða neisti kviknað á annan hátt.

Sogblásari skal að jafnaði vera skrúfublásari, en sé miðflóttaafblásari notaður,  
skal hjól hans vera opið og með beinum skóflum.

Loftræstiblásari skal ræstur áður en vinna byrjar og hafður í gangi hið minnsta  
í 5 mínútur eftir að sprautun er hætt.

#### 8. gr.

Afköst loftræstiblásara skulu miðuð við stærð sprautunarherbergis eða spraut-  
unarklefa og loftið eigi endurnýjast sjaldnar en eftirfarandi tafla sýnir:

Stærð húsrýmis eða klefa í m<sup>3</sup> 100 — 200 — 300 — 400 — 500

Loftið endurnýist minnst .... 60 — 53 — 45 — 38 — 30 sinnum á  
klukkustund.

Í opnum sprautunarklefum og sprautunarskápum má hraði endurnýjunarlofts-  
ins í innstreymisopin ekki vera minni en 0.4 m/sek.

#### 9. gr.

Nauðsynlegar ráðstafanir skulu gerðar til þess, að endurnýjunarloft geti óhindr-  
að borizt í sprautunarhúsrými eða klefa. Ef sprautunarskápur er í stórum sal, sem  
er vel loftræstur, þarf ekki að gera sérstakar ráðstafanir til að fá endurnýjunarloft  
í skápinn.

Þess skal gætt, að endurnýjunarloftið hafi hæfilegt hitastig.

202

10. gr.

8. okt.

Pípur fyrir loft frá sprautumálun skulu vera úr plötujárni, eða öðru jafneldtryggu efni. Pípurarnar skulu vera nægilega víðar og sem beinastar, svo loftviðnám í þeim verði sem minnst. Pípurarnar skulu þannig gerðar, að auðvelt sé að komast inn í þær og halda þeim hreinum. Þær skulu enda undir beru lofti í það mikilli fjarlægð frá húsum eða gluggum húsa, að ekki sé hætt á að frá þeim berist eimur eða gas til annarra húsa eða vinnusala.

11. gr.

Þar, sem sprautumálun er framkvæmd, skal lýsingu þannig háttáð, hvort heldur er um dagsljós eða annað ljós að ræða, að hún veiti nægilega birtu á vinnustaðnum, án þess að blinda og án þess að verkamaður þurfi að standa milli verkfnisins og sogops loftræstingarinnar.

Þar, sem sprautumálun er framkvæmd, má auk dagsljóss einungis nota raf ljós til lýsingar. Lampar skulu fastir á veggjum eða lofti og af gasþéttri gerð.

12. gr.

Til hitunar í húsrými eða klefum til sprautumálunar má einungis nota vatn, lágbrýstan eim eða loft, sem hitað er með vatni eða eimi. Rafmagnshitun má einungis nota verði framantöldum hitunaraðferðum ekki komið við, en þó skal rafbúnaður allur vera af gerð, sem Rafmagnseftirlit ríkisins telur fulltryggt að nota til hitunar á slíkum stað.

Ofnar og pípur skulu standa svo nálægt veggjum sem við verður komið vegna hitunarinnar. Ofan við ofna skulu vera heilar hallandi plötur og um ofna kápa úr götuðum plötum eða rimlum.

13. gr.

Rafmagnsvélar og raftæki, sem notuð eru við sprautumálun, svo sem rafhreyflar og ræsar þeirra, gangstillar og rofar mega ekki vera inni í rúmi því, sem notað er til sprautumálunar. Rafknúin handverkfæri má heldur ekki nota á slíkum stöðum, nema utan þess tíma, sem sprautun fer fram.

Verði ekki komið hjá því að hafa rafhreyfil í sprautumálunarrúmi, eða loftræstigöngum frá því, t. d. hreyfil, sem knýr loftræstiblásara, skulu slíkar vélar vera fullkomlega lokaðar og af neistatryggri gerð.

Þar, sem drifreimar eru notaðar til aflyfurfærslu í rúmi, sem notað er til sprautumálunar, skulu ráðstafanir gerðar til að leiða frá þeim til jarðar stöðu-rafmagn, sem ella gæti kveikt neista.

Í sama augnamiði skulu járnþípur frá loftræstiblásara vera jarðtengdar.

14. gr.

Loftþjappa sú, sem framleiðir þrýstiloft til sprautumálunar, má ekki vera þar inni, sem sprautumálun fer fram, og ekki má loftþjappan heldur draga til sín loft þaðan.

Hylki fyrir þrýstiloft, sem notað er við sprautumálun, skulu að öllu uppfylla kröfur þær, sem öryggiseftirlitið gerir um styrkleika, efni, smíði og prófun hylkja fyrir innanþrýsting.

15. gr.

Sérhver verkamaður, sem vinnur við sprautumálun, skal hafa til umráða sína ferskloftsgrímu, eða rykgrímu (respirator) af heppilegri gerð. Sé það nauðsynlegt að dómi eftirlitsmanns skulu augnahlífar vera á grímunni.

Þegar sprautumálað er í vel loftræstum sprautumálunarskápum, getur eftirlitsmaður leyft, að ekki sé notuð gríma við vinnuna.

## 16. gr.

202

Ekki má fara með opinn eld eða nota verkfæri, sem myndað geta neista, þar sem sprautumálun fer fram. Án undangenginnar vandlegrar ræstingar má ekki skipta frá sprautumálun með olíumálningu yfir í sprautumálun með cellolose-lakki eða gagnstætt.

8. okt.

Aðvörðun um þetta skal vera á áberandi stað á vinnustað.

## 17. gr.

Eldslökkvitæki skal vera á aðgengilegum stað í eða við sprautumálunarrúm. Filt dúkur, eða mjúkur, þéttur strigadúkur, hið minnsta 1.25×1.25 m að stærð, verndaður gegn efnum þeim, sem unnið er með, skal til taks í eða við sprautumálunarrúm, svo grípa megi til hans, ef kviknar í klæðum manna.

## 18. gr.

Blöndun og þynningu lita til sprautumálunar má ekki framkvæma innanhúss, nema í sprautunarherbergi, — klefa eða skáp, og þá skal það gert nálægt sogopi loft-ræstingar, með sogblásara í gangi.

Purfi að hita málningarefni, má einungis gera það með heitu vatni eða lág-þrýstum eimi. Með sérstöku leyfi skoðunarmanns má nota rafmagn til hitunar á málningarefnum, en þá skulu tæki þau, sem notuð eru, vera búin hámarkshita-stilli og fulltrygg, þannig að af þeim geti ekki myndast neisti.

## 19. gr.

Í sprautunarrúmi eða klefa má ekki geyma meira af eldfimum vökva með blossamarki undir 25° C en sem svarar til dagsnotkunar, þó aldrei meira en 25 kg.

## 20. gr.

Brot gegn reglugerð þessari varða sektum frá 50—5000 krónum, nema þyngri hegning liggi við samkvæmt lögum. Sektirnar renna í rikissjóð. Með mál út af brotum skal farið sem almenn lögreglumál.

Reglugerð þessi er hér með sett samkvæmt lögum nr. 23 1. febrúar 1952, um öryggisráðstafanir á vinnustöðum, til þess að öðlast þegar gildi og birtist til eftir-breytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

*Samgöngumálaráðuneytið, 8. október 1952.*

**Björn Ólafsson.**

*Páll Pálmason.*